

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/06 van 26 januari 2021

betreffende

tekst	het voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	betreffende het onderwijs XXXI
roepnaam	(Onderwijsdecreet XXXI)
datum	zoals aan de VTC bezorgd op 22 december 2020

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, ontvangen door de VTC op 22 december 2020;

Brengt op 26 januari 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs (hierna “de aanvrager”) verzocht op 22 december 2020 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een voorontwerp van decreet *betreffende het onderwijs XXXI* (hierna “het Ontwerp”), namelijk over de artikelen 37-38 en 47-50 van het Ontwerp.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het Ontwerp wil de adviesvrager bijna uitsluitend juridisch technische verbeteringen aanbrengen of de decreten in overeenstemming brengen met de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerkingen

4. Aan de VTC werden twee reeksen bepalingen voor advies voorgelegd, namelijk de artikelen 37 -38 en de artikelen 47-50 van het Ontwerp. Deze artikelen hebben respectievelijk betrekking op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van **studietoelagen** en in het kader van het uitoefenen van de bevoegdheden door de **Onderwijsinspectie**.
5. Er zal dus een verwerking van persoonsgegevens plaatsvinden en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
6. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen eventueel in artikel 9 en artikel 10 AVG¹, en dat de in randnummer 10 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden².
7. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
8. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)⁴ of punt e)⁵ van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:

---

¹ Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

² Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

³ Zie DEGRAVE, E., *“L’*é*-gouvernement et la protection de la vie privée – *L*égalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26). Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁴ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

- het doel van de verwerking;
  - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁶;
  - de betrokkenen;
  - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
  - de opslagperioden⁷;
  - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁸.
9. Het Ontwerp houdt een paar specifieke aanpassingen in.
10. De VTC beperkt zich tot het bespreken van de nu voorgelegde bepalingen. Voor de toetsing van de bestaande bepalingen aan de andere principes en regels kan de Vlaamse Regering, met de hulp van de bevoegde functionarissen voor de gegevensbescherming, richtlijnen vinden op de website van de VTC⁹ en al diverse adviezen van de VTC over Vlaamse ontwerpen werden opgenomen¹⁰.

2. Bespreking artikel 37 en 38: studietoelagen

11. Deze artikelen van het Ontwerp wijzigen het decreet *betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007*.
12. Artikel 37 van het Ontwerp wijzigt artikel 53 van het decreet. De afdeling Studietoelagen wil haar dienstverlening verbeteren door de behandeltermijn van een onderzoek naar het recht op een studietoelage te verlagen en de administratieve last die de procedure met zich meebrengt voor de student te beperken. Om een snellere behandeling van dossiers en een snellere uitbetaling van de studietoelage te kunnen verwezenlijken acht de Aanvrager het noodzakelijk om voor de begindatum van de aanvraagperiode al voorbereidende activiteiten te kunnen uitvoeren, zodat dossiers van gekende studenten optimaal worden voorbereid en de student bij inschrijving voor specifieke opleidingsonderdelen zo snel mogelijk kan op de hoogte worden gebracht van zijn recht.
13. De VTC begrijpt dat er een mededeling van persoonsgegevens wordt georganiseerd voordat de betrokkene aan de voorwaarden voldoet die de betrokkene rechten geeft op een studietoelage en zonder er zeker van te zijn dat de betrokkene aan de voorwaarden zal voldoen of de toelage zou vragen (bv. omdat de betrokkene de studies stopt).
14. Artikel 38 van het Ontwerp voegt een artikel 53/1 toe aan het decreet. Met dit artikel worden waarborgen ingebouwd om de bescherming van persoonsgegevens in het kader van de hiervoor vermelde verwerking te garanderen:
- ten eerste wordt de periode beperkt waarbinnen het voorbereidende onderzoek gebeurt;
  - er wordt toestemming gevraagd aan de betrokkene;
  - er is een mogelijkheid voor de betrokkene om het onderzoek te laten stopzetten voor het huidige en toekomstige academiejaar.
15. De VTC is van oordeel dat met deze beperkingen, de rechten van de betrokkenen gevrijwaard worden. Ze wijst erop dat de toestemming in dit kader moet gezien worden als een extra maatregel en niet als een op zichzelf staande rechtvaardigingsgrond.

---

⁶ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁷ Zie ook artikel 5.1.e), AVG.

⁸ Als er male verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

⁹ <https://overheid.vlaanderen.be/meer-over-advies-regelgeving>

¹⁰ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen>

16. Voor deze specifieke verwerking worden volgende essentiële elementen in de voorgelegde bepalingen opgenomen:
- de doelstellingen (zie hiervoor)
  - de categorieën betrokkenen: de studenten die in het academiejaar vóór het academiejaar waarop de studietoelage betrekking heeft, in aanmerking kwamen voor een studietoelage en bijna-beurstudenten zoals vermeld in artikel I.3, 16°, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;
  - de maatregelen (zie hiervoor);
  - waarborgen inzake transparantie: vragen van toestemming en meedelen van de start van het onderzoek.
17. Volgende elementen worden niet vermeld (als ze elders in het decreet vermeld worden, kan daarnaar verwezen worden):
- de categorieën persoonsgegevens;
  - de categorieën ontvangers;
  - de bewaartermijn: deze zou expliciet voor deze verwerking moeten worden bepaald, in het bijzonder voor de betrokkenen die geen toelage vragen of krijgen;

3. Bespreking artikel 47 t.e.m. 50: onderwijsinspectie

18. Deze bepalingen van het Ontwerp voegt in het decreet van 8 mei 2009 *betreffende de kwaliteit van onderwijs*. een hoofdstuk IIIbis in, getiteld “De uitoefening van de opdrachten”.
19. De memorie van toelichting bij het Ontwerp vermeldt de aanleiding voor de decreetwijziging:
- “Tijdens de doorlichtingen heeft de onderwijsinspectie inzage in verschillende documenten, zo ook in leerlingen- en cursistendossiers. Dit ligt - onder meer in het kader van de bescherming van de privacy - voor verschillende partijen gevoelig. Om voor iedereen duidelijkheid te scheppen in deze gevoelige materie, stellen wij voor om een hoofdstuk toe te voegen aan het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009.”*
20. De VTC werd op de hoogte gehouden van het feit dat een protocol tussen de Onderwijsinspectie en de onderwijsinstellingen in de maak is. Daarbij hebben de vertegenwoordigers van de koepels van de onderwijsinstellingen aangegeven dat ze het problematisch vonden om de Onderwijsinspectie op afstand toegang te geven tot dossiers van de CLB's, omdat daarbij de waarborgen die ingesteld werden bij de inzage in de dossiers ter plaatse niet meer aanwezig waren en een voldoende decretale grondslag ontbrak.
21. Aanvullend op wat al gesteld werd onder het luik “voorafgaande opmerkingen” van dit advies, wijst de VTC erop dat in geval persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9 en 10 van de AVG verwerkt worden, deze verwerkingen, naast een specifieke rechtvaardigingsgrond voor artikel 9, strengere beveiligingsmaatregelen behoeven. De artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden, zijn ook van toepassing:
- de categorieën van personen aanwijzen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
  - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
  - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
22. In artikel 49, dat een artikel 44ter toevoegt, wordt in §2. “§2. De inspecteurs respecteren het vertrouwelijke karakter van de gegevens waarvan ze kennis hebben gekregen bij de uitoefening van hun opdracht. [...]”

23. In de memorie wordt aangegeven dat de onderwijsinspecteurs onderworpen zijn aan een discretieplicht en dat het tuchtsanctierecht is van toepassing bij niet-naleving van die discretieplicht.
24. De VTC merkt op dat wat de persoonsgegevens betreft die door de CLB's verwerkt worden, voor de medewerkers van de CLB's een strafrechtelijk gesanctioneerd beroepsgeheim is ingesteld. Ze beveelt dan ook aan dat ook voor de onderwijsinspecteurs dit beroepsgeheim wordt opgelegd, zodat de betrokkenen van dezelfde bescherming kunnen genieten ongeacht de instantie die toegang heeft tot hun persoonsgegevens die het CLB verwerkt. Er moet ook een decretale afwijking komen voor de CLB's met betrekking tot artikel 458 Sw om de onder het beroepsgeheim vallende informatie te mogen doorgeven aan de Onderwijsinspectie.
25. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

b) Kwaliteit van de regelgevende grondslag

26. Dat met deze decreetswijziging voor een decretale grondslag wordt gezorgd voor de mededeling van mogelijk gevoelige persoonsgegevens, is volgens de VTC op zich positief.
27. Voor deze specifieke verwerking worden volgende van de essentiële elementen (zie onder punt II.1.) in het decreet opgenomen:
- de doelstellingen (zie infra);
  - de bewaartermijn (zie infra);
  - de verwerkingsverantwoordelijke.
28. Volgende elementen worden niet vermeld:
- de categorieën betrokkenen;
  - de categorieën persoonsgegevens (zie infra);
  - de categorieën ontvangers (zie infra).

c) Doelbinding

29. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
30. In artikel 49, dat een artikel 44ter toevoegt, wordt het principe van doelbinding toegepast. "*§2. [...] Ze wenden die gegevens uitsluitend aan voor de vervulling van hun opdracht.*"
31. De formulering van de doeleinden is wel enkel in de memorie te vinden:
- "De onderwijsinspectie heeft de taak om te controleren of de besturen van onderwijsinstellingen en CLB 's voldoen aan de minimaal opgelegde onderwijskwaliteit en kwaliteit van leerlingenbegeleiding. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 (het Kwaliteitsdecreet) vormt daartoe de rechtsgrond.
De onderwijsinspectie mag voor haar doorlichtingen de nodige gegevens - ook persoonsgegevens - opvragen, waarbij ze erover waakt alleen gegevens of documenten op te vragen die met het oog op het toezicht noodzakelijke informatie bevatten.
Het is bovendien een erkenningsvoorwaarde en een subsidiëeringsvoorwaarde voor alle onderwijsinstellingen en CLB 's om het toezicht door de onderwijsinspectie mogelijk te maken."*
32. De VTC adviseert om de kern van de doeleinden van de inspectie op te nemen in het decreet (eventueel door een verwijzing naar bestaande bepalingen).

Het finaliteitsbeginsel houdt in dat de onderwijsinspecteurs slechts gebruikmaken van hun toezichtrechten voor zover dit redelijkerwijze nuttig kan zijn voor de vervulling van hun opdracht. Zo mogen ze enkel documenten en informatiedragers inkijken die verband houden met de wettelijke

voorschriften waarop het toezicht betrekking heeft. De toezichtrechten mogen krachtens het proportionaliteitsbeginsel slechts worden uitgeoefend op een wijze die het minst belastend is voor de school.

d) Verantwoording

33. Het nieuwe artikel 44ter, §4, duidt het Departement Onderwijs en Vorming aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens door de Onderwijsinspectie die er deel van uitmaakt.
34. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹¹ voor de verschillende gegevensstromen in de onderwijsdecreten al dan niet noodzakelijk is. De VTC wijst erop dat minstens¹² punt 3) van haar GEB-lijst van toepassing is. Het was dus aangewezen om samen met dit Ontwerp al een GEB voor te leggen.
35. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens van de Vlaamse onderwijsinstellingen aan de Onderwijsinspectie. Er zal dus rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties. Zoals al geschreven, is er een protocol in de maak.

e) Minimale gegevensverwerking:

36. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
37. Wat de categorie van **personen** betreft, bepaalt het Ontwerp niets expliciet.
38. Ook de categorieën van **persoonsgegevens** worden niet aangeduid.
39. Door deze onduidelijkheid is het moeilijk voor de betrokkenen en de toezichthouder om de minimale gegevensverwerking te controleren. Hiervoor adviseert de VTC dan ook dat deze categorieën worden omschreven in het Ontwerp.
40. Wat de proportionaliteitstoets betreft, wordt in het decreet wel de voorkeur gegeven aan anonieme gegevens:
- “Als anonieme gegevens beschikbaar en actueel zijn, vragen de inspecteurs in eerste instantie inzage in die gegevens.”*
41. De proportionaliteitstoets is ook vervat in de werkwijze die wordt opgelegd aan de onderwijsinspecteurs:

“Het finaliteitsbeginsel houdt in dat de onderwijsinspecteurs slechts gebruikmaken van hun toezichtrechten voor zover dit redelijkerwijze nuttig kan zijn voor de vervulling van hun opdracht. Zo mogen ze enkel documenten en informatiedragers inkijken die verband houden met de wettelijke voorschriften waarop het toezicht betrekking heeft. De toezichtrechten mogen krachtens het

---

¹¹ Voor richtlijnen over de GEB, zie:

- Lijst VTC met criteria voor een GEB/DPIA: <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹² Aangezien de categorieën persoonsgegevens niet duidelijk worden bepaald in het Ontwerp (zie infra), kan de VTC niet beoordelen of op basis daarvan andere punten van de lijst van toepassing zijn.

proportionaliteitsbeginsel slechts worden uitgeoefend op een wijze die het minst belastend is voor de school.” (NVDR: hier wordt verwezen naar de beginselen van behoorlijk bestuur)

42. Uit de regeling van de toezichtrechten in het nieuwe artikel 44quater dat wordt ingevoegd door artikel 50 van het Ontwerp, blijkt dat er veel persoonsgegevens kunnen verzameld worden op verschillende manieren (bv. ook via beeldmateriaal). Het betreft niet alleen de persoonsgegevens die actief meegedeeld worden door de onderwijsinstelling door inzage te geven in documenten en informatiedragers of door toegang te geven tot de systemen en apparaten (artikel 44quater, 3°) mededelingen die in een protocol kunnen geregeld worden).
43. De essentiële elementen moeten dus ook voor die verwerkingen bepaald worden.
44. De categorieën **ontvangers** kunnen voldoende afgeleid worden uit het geheel van de regeling: dit zijn enkel de onderwijsinspecteurs zelf.
45. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden **bewaard**, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
46. Er wordt in het nieuwe artikel 44ter, §2 een beperking aan het bewaren opgelegd, maar geen termijn of criteria bepaald:
- “De inspecteurs bewaren de persoonsgegevens die ze bij de uitoefening van hun opdracht verwerken, niet langer dan nodig voor de uitoefening van die opdracht.”*
47. De memorie van toelichting geeft volgende verantwoording bij deze bepaling:
- “Dat gaat dus over de noodzakelijke duur nodig voor het onderzoek en voor de definitieve redactie van het verslag.”*
48. De VTC wijst erop dat de AVG een bepaalbare termijn vraagt, hetzij door een periode te bepalen, hetzij door criteria vast te leggen voor die termijn. Wat in de memorie staat wordt dus best opgenomen in het decreet als er geen termijn kan bepaald worden.

f) Rechten van de betrokkenen en transparantie

49. Artikel 12 AVG bepaalt namelijk dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
50. De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp in het met artikel 49 van het Ontwerp ingevoegde artikel 44ter, §3 **afwijkingen op de AVG-rechten** voorziet. Dit artikel is geschreven op basis van een standaardbepaling die met het AVGdecreet werd opgenomen in diverse Vlaamse regelgeving na de inwerkingtreding van de AVG en in die bepaling wordt onder meer het volgende gesteld:

“§3. Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) kunnen de inspecteurs beslissen de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan wordt aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het derde lid.”

51. De federale Gegevensbeschermingsautoriteit¹³ werd niet geraadpleegd bij de totstandkoming van het AVGdecreet, maar wel om advies gevraagd bij een Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat gelijkaardige bepalingen bevat¹⁴.
52. De Autoriteit bekritiseerde de formulering waarbij de rechten van de betrokkene “niet worden toegepast” (hier “niet toe te passen”), terwijl enkel een beperking van de reikwijdte mogelijk is volgens de AVG. De VTC sluit zich aan bij deze opmerking en verwijst naar het volledige advies van de Autoriteit.
53. De VTC herinnert de decreetgever aan haar opmerking gemaakt in haar advies A/W/2019/16 (randnummer 27), inzake de tegenstrijdige bepaling in artikel 10/5 van het e-govdecreet wat de taken van de VTC betreft.
54. In de Memorie van Toelichting wordt de motivering voor deze afwijking gegeven:
- “Het artikel bepaalt in §3 dat de onderwijsinspectie niet onderworpen is aan de informatieplicht van de Europese verordening. De toepassing van die bepalingen zou het de inspecteurs nagenoeg onmogelijk maken hun opdracht uit te oefenen. Het zou onevenredig veel inspanningen vergen wanneer ze elke persoon die in een dossier vermeld staat op de hoogte moeten brengen van elke loutere inzage van een dossier.”*
55. De VTC wijst erop dat deze bepaling enerzijds niet nodig is om te bereiken wat in de motivering staat, en dat anderzijds het onderzoek van de onderwijsinspectie, dat niet gericht is op personen, niet noodzaakt tot geheimhouding ten opzichte van de betrokkenen.
56. Artikel 14, 5 van de AVG voorziet al in uitzonderingen die door de Onderwijsinspectie kunnen worden ingeroepen:
- “5. De leden 1 tot en met 4 zijn niet van toepassing wanneer en voor zover:*
- a) de betrokkene reeds over de informatie beschikt;*
  - b) het verstrekken van die informatie onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning zou vergen, in het bijzonder bij verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, behoudens de in artikel 89, lid 1, bedoelde voorwaarden en waarborgen, of voor zover de in lid 1 van dit artikel bedoelde verplichting de verwezenlijking van de doeleinden van die verwerking onmogelijk dreigt te maken of ernstig in het gedrang dreigt te brengen. In dergelijke gevallen neemt de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen om de rechten, de vrijheden en de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, waaronder het openbaar maken van de informatie;*
  - c) het verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij Unie- of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en dat recht voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen; of*
  - d) de persoonsgegevens vertrouwelijk moeten blijven uit hoofde van een beroepsgeheim in het kader van Unierecht of lidstatelijke recht, waaronder een statutaire geheimhoudingsplicht.”*

57. De VTC adviseert dat de decreetgever aan de Vlaamse Regering de opdracht geeft om maatregelen te nemen om de transparantie en de uitoefening van de rechten van de betrokkenen te verzekeren (rekening houdend met het overschrijfverbod¹⁵). De Onderwijsinspectie kan op haar website en bij de aanvang van een onderzoek aan de onderwijsinstelling deze informatie bezorgen.

---

¹³ De VTC evenmin.

¹⁴ [Advies nr. 88/2018 van 26 september 2018](#) betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende aanpassing van de besluiten van de Vlaamse Regering aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (CO-A-2018-079)

¹⁵ Het overschrijven of omzetten van een verordening niet nodig is en zelfs verboden.

g) Beveiligingsmaatregelen

58. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
59. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn en het mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is voor informatieveiligheid.
60. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁶ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁷ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁸ en een logging van de toegangen zodat men kan controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹⁹.
61. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²⁰.
62. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²¹.

---

¹⁶ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

¹⁷ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_veiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

¹⁸ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²⁰ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²¹ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

artikel 37-38

63. In het decreet *van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap* alle essentiële elementen voor de verwerking bepalen.

artikel 47-50

64. In het decreet van 8 mei 2009 *betreffende de kwaliteit van onderwijs*:
- een beroepsgeheim opleggen aan de onderwijsinspecteurs en een uitzondering vastgelegd voor de CLB;
  - de essentiële elementen van de verschillende verwerkingen van persoonsgegevens door de onderwijsinspectie opnemen de essentiële elementen van de verschillende verwerkingen van persoonsgegevens door de onderwijsinspectie opnemen
    - de doelstellingen;
    - de bewaartermijn.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-01-29 15:18:14 +01:0
Reden: Ik keur dit document goed

